

5.4. Εν κατακλείδι, η περίπτωση που εξετάζεται εδώ συνιστά χαρακτηριστικό, σχεδόν «σχολικό», παράδειγμα διαγραπτέας αγωγής κατά το άρθρο 220 ΚΠολΔ. Η πασιφανώς διάτρητη κρίσιμη αγωγή, δεν μπορεί να εξηγηθεί αλλιώς, παρά ως αποσκοπούσα σε εξυπηρέτηση «αλλότριου» σκοπού, στην αποτροπή του οποίου ακριβώς ο νομοθέτης απέβλεψε με τη δυνατότητα διαγραφής κατά το άρθρο 220 ΚΠολΔ, για την «αποδέσμευση των ακινήτων από εκβιαστικές εγγραφές διεκδικήσεων¹⁵».

Κομοτηνή 5.5.2000, ο γνωμοδοτών

Κωνσταντίνος Δ. Παναγόπουλος
Επίκουρος Καθηγητής Νομικής ΔΠΘ

ΑΚ 58 και 80, ν. 145/1914 άρθρο 1

Ζητήματα ονοματοδοσίας στο διαδίκτυο

Η συντομογραφία επωνυμίας νομικού προσώπου, η οποία συντίθεται από τα αρχικά των λέξεων που την απαρτίζουν, προστατεύεται από το συνδυασμό των άρθρων ΑΚ 58 και 60 και 1 του ν. 145/1914. Δεν επιτρέπεται τρίτος να χρησιμοποιεί αυτή τη συντομογραφία ως ηλεκτρονική του διεύθυνση, με την προσθήκη του διακριτικού «gr», που σημαίνει ελληνική αγορά στο διαδίκτυο.

ΜονΠρωτΛασιθ 496/2000

(Δικαστής: Μαρία Μουλιανιτάκη)

Σύμφωνα με το άρθρο 58 ΑΚ, «αν σ' αυτόν που δικαιούται να φέρει ένα όνομα αμφισβητείται από άλλον το δικαίωμα αυτό ή αν κάποιος χρησιμοποιεί παράνομα ορισμένο όνομα, ο δικαιούχος ή εκείνος που βλάπτεται, μπορεί να ζητήσει να αρθεί η προσβολή και να μην επαναληφθεί στο μέλλον...». Κατ' ανάλογη εφαρμογή της ΑΚ 58, απολαύει τη προστασίας του ονόματος και η επωνυμία νομικών προσώπων. Έτσι προστατεύεται και η κατ' άρθρο 80 επωνυμία σωματείου (*Γεωργιάδης-Σταθόπουλος: Αστικός Κώδικας έκδ. 1978 άρθρο 58 αρ. 17*). Περαιτέρω κατ' άρθρο 1 ν. 146/1914 περί αθέμιτου ανταγωνισμού, «απαγορεύεται κατά τας εμπορικές βιομηχανικές ή γεωργικές συναλλαγάς πάσα προς τον σκοπόν ανταγωνισμού

15. *Η. Ηλιακόπουλος*, Δ 15 σελ. 216.

ταν κατά τα εκτεθέντα (άρθρο 3 ν. 797/91) η κυριότητα της οικοδομής αν γινόταν αναγκαστική απαλλοτριώση του ακινήτου (οικοπέδου) δίχως περιγραφή ή με ανακριβή περιγραφή της. Και, συνακόλουθα, δεύτερον δεν είναι επιτρεπτή (ως συστατικού) η αυτοτελής διεκδίκηση μόνο του οικοδομήματος, όπως ουσιαστικά επιχειρείται με την κρίσιμη αγωγή. (Αφού του οικοπέδου η περιγραφή υπήρξε άψογη και άρα η μετάσταση της κυριότητας αυτού δεν μπορεί να βληθεί, ενόψει και της παρατηρήσεως που ακολουθεί αμέσως στη συνέχεια).

Σημειωτέον, ότι οι όποιες δυνατότητες δίδονταν στην καθής λόγω της εσφαλμένης περιγραφής του οικοδομήματος, υποκειμένες σε αποκλειστικές προθεσμίες, είχαν αφενός ως έσχατο χρονικό όριο την πάροδο ενενήντα ημερών από τη μεταγραφή της περιλήψεως της κατακυρωτικής εκθέσεως κατά το άρθρο 934 ΚΠολΔ και αφετέρου ως μοναδικό τρόπο προβολής την ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ. Από το ίδιο το δικόγραφο της κρίσιμης αγωγής όμως, άρα «αυταπόδεικτα», προκύπτει τόσο ότι η προθεσμία προ πολλού εξέπνευσε, αφού η μεταγραφή έγινε στις 23.1.98 (βλ. σελ. στίχος 7 εκ των κάτω της αγωγής) ενώ η αγωγή κατατέθηκε στις 16.3.2000, όσο και ότι η ενάγουσα παρέλειψε παντελώς την άσκηση της ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ (σελ. 13 στίχοι 7-9 της αγωγής).

5. Συμπέρασμα

5.1. Η κρίσιμη αγωγή ασκείται όχι απλώς «φανερά», αλλά εξώφθαλμα απαραδέκτως, αφού η ενάγουσα μην έχοντας την ιδιότητα τρίτου, αλλά της οφειλέτριας - καθής η εκτέλεση (κάτι που προκύπτει αυταπόδεικτα από το ίδιο το περιεχόμενο της αγωγής) δεν νομιμοποιείται ενεργητικά για την άσκηση της αγωγής του άρθρου 1020 ΚΠολΔ.

5.2. Καταφανές είναι εξάλλου και το νομικά αβάσιμο της αγωγής, αφού (επίσης από το κείμενό της προκύπτει ότι αυτή θεμελιώνεται σε περιστατικά που υπάγονται στο πραγματικό (τις προϋποθέσεις) άλλου, άσχετου, κανόνα δικαίου (του άρθρου 933 ΚΠολΔ) και όχι της κρίσιμης διατάξεως (1020 ΚΠολΔ) στις προϋποθέσεις της οποίας ουδεμία αναφορά γίνεται στην αγωγή.

5.3. Τέλος, ολοφάνερη είναι (προκύπτοντας από το ίδιο το δικόγραφο) και η ουσιαστική αβασιμότητα της αγωγής, αφού η ενάγουσα δεν (μπορεί να) είναι κυρία του κρίσιμου οικοδομήματος, που ως συστατικό του οικοπέδου σύμφωνα με την αναγκαστικού δικαίου αρχή (τα επικείμενα είκει τοις υποκειμένοις) ακολούθησε τη νομική τύχη εκείνου, περιήλθε δηλαδή στην κυριότητα των υπερθεματιστών μαζί με το οικόπεδο, που αναντίρρητα (όπως προκύπτει από την ίδια την αγωγή) περιγράφηκε ακριβώς και σωστά κατά θέση, όρια και έκταση στην κατασχετήρια έκθεση, στην έκθεση κατακυρώσεως και στην νομίμως μεταγραφείσα περίληψή της.

γενομένη πράξις, αντικειμένη εις τα χρηστά ήθη. Ο παραβάτης δύναται να εναχθεί προς παράλειψιν και προς ανόρθωσιν της προσγενομένης ζημίας”.

Το αιτούν σωματείο με την επωνυμία [...] ισχυρίζεται ότι προκειμένου να πετύχει καλύτερη επικοινωνία με τα μέλη του αλλά και με τρίτα πρόσωπα επιδίωξε να λειτουργήσει στο διαδίκτυο και ζήτησε για το σκοπό αυτό ηλεκτρονική διεύθυνση χρησιμοποιώντας την ως άνω συντετηγμένη επωνυμία του. Περαιτέρω, ισχυρίζεται ότι τούτο κατέστη αδύνατον διότι ο καθού, ο οποίος μάλιστα ήταν μέλος του, είχε εξασφαλίσει στο διαδίκτυο ηλεκτρονική διεύθυνση χρησιμοποιώντας τη συντετηγμένη επωνυμία του αιτούντος. Ότι με την ως άνω συμπεριφορά του ο καθού προσβάλλει το δικαίωμα του αιτούντος στην επωνυμία καθόσον έχει προκαλέσει σύγχυση σε όσους θέλουν μέσω του διαδικτύου να επικοινωνήσουν με αυτό. Ζητεί δε επικαλούμενο επείγουσα περίπτωση να ληφθούν ασφαλιστικά μέτρα προς ρύθμιση της κατάστασης που έχει δημιουργηθεί και προστασίας των δικαιωμάτων του και συγκεκριμένα να απαγορευθεί στον καθού η χρησιμοποίηση της ως άνω επωνυμίας και να υποχρεωθεί να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την απενεργοποίηση της ηλεκτρονικής διεύθυνσης [...]. Ζητεί επίσης να απειληθεί εναντίον του χρηματική ποινή ως μέσον εκτελέσεως της αποφάσεως και να καταδικαστεί στα δικαστικά του έξοδα.

Η αίτηση αρμοδίως εισάγεται για να συζητηθεί ενώπιον του δικαστηρίου αυτού, κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (άρθρ. 686 επ. ΚΠολΔ) και είναι νόμιμη στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 57, 58 ΑΚ, 1 και 13 ν. 146/1914 “περί αθέμιτου ανταγωνισμού”, 731, 946, 947 ΚΠολΔ. Πρέπει, επομένως, να εξεταστεί περαιτέρω κατ’ ουσίαν.

Από τις ένορκες καταθέσεις των μαρτύρων που εξετάστηκαν στο ακροατήριο και τα έγγραφα που οι διάδικοι επικαλούνται και προσκομίζουν πιθανολογήθηκαν τα ακόλουθα: Το αιτούν, αναγνωρισμένο από το 1943, σωματείο, που εδρεύει στην Αθήνα, με την επωνυμία [...] αποτελεί, τον μοναδικό φορέα επιστημονικής και επαγγελματικής οργάνωσης των πτυχιούχων μηχανικών τριτοβάθμιας τεχνολογικής εκπαίδευσης και σκοπό έχει την προστασία των συμφερόντων των μελών του και την προαγωγή της τεχνογνωσίας και τεχνολογίας για την ανάπτυξη της χώρας. Τούτο, προκειμένου να πετύχει καλύτερη επικοινωνία με τα μέλη του αλλά και με τρίτα πρόσωπα επιδίωξε να εισέλθει στο διαδίκτυο (internet) και ζήτησε για το σκοπό αυτό να λάβει ως ηλεκτρονική διεύθυνση (domain name) τη συντετηγμένη επωνυμία του ήτοι [...]. Όμως αυτό κατέστη αδύνατον, διότι ο καθού είχε ήδη αθεμίτως προβεί στην απόκτηση ηλεκτρονικής διεύθυνσης με την ένδειξη αυτή και έκανε αθεμίτως χρήση αυτής, στις εμπορικές του συναλλαγές, μολονότι γνώριζε, ως μέλος του αιτούντος σωματείου, ότι η ένδειξη αυτή αποτελεί τη συντε-

τιμημένη επωνυμία τούτου (καθού), υποβάλλοντας μάλιστα στην αρμόδια αρχή (Ινστιτούτο Πληροφορικής του ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας Ηρακλείου Κρήτης ΠΙ-ΙΤΕ) αναληθή δήλωση ότι το προς καταχώριση domain name δεν συγκρούεται και δεν προσβάλλει δικαιώματα τρίτων.

Η ως άνω ένδειξη ομοιάζει με τη συντετηγημένη επωνυμία του αιτούντος, με αποτέλεσμα να προκαλείται οπωσδήποτε σύγχυση στο χρήστη, ο οποίος αναζητώντας στο διαδίκτυο το αιτούν, βρίσκεται στη σελίδα του καθού. Το ότι στην ηλεκτρονική διεύθυνση του καθού υπάρχουν μεταξύ των γραμμάτων τελείες, καθώς επίσης το ότι προσέθεσε το διακριτικό gr που σημαίνει ελληνική αγορά, δεν επιτελεί διακριτική λειτουργία και δεν διαφοροποιεί στο ελάχιστον την εντύπωση του χρήστη ο οποίος πιστεύει ότι έχει εισέλθει στην ηλεκτρονική σελίδα του αιτούντος σωματείου οπότε αναπόφευκτα επέρχεται σύγχυση, όπως και πράγματι επήλθε, στο κύκλο πελατών του (αιτούντος) με συνέπεια τη διατύπωση παραπόνων, όπως κατέθεσε ο εξετασθείς στο ακροατήριο, με επιμέλεια του αιτούντος, μάρτυρας. Ομοιότητα της ενδειξεως του καθού με την επωνυμία του αιτούντος είναι τόσο οπτική όσο και ηχητική, οπότε προκύπτει πρόθεση του καθού να εκμεταλλευθεί τη σύγχυση που πράγματι επέρχεται με την αθέμιτη χρησιμοποίησή του ως άνω διακριτικού τίτλου, προκειμένου να αυξήσει τον κύκλο των πελατών του σε βάρος των συμφερόντων του αιτούντος σωματείου και της καλής φήμης του, κατά παράβαση των χρηστών ηθών και της καλής πίστης. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω η ενέργεια του καθού συνιστά πράξη αθέμιτου ανταγωνισμού και προσβάλλει το δικαίωμα του αιτούντος στην επωνυμία του, συνεπώς πρέπει να τύχει προστασίας με τη λήψη των αιτουμένων ασφαλιστικών μέτρων κατά τα αναφερόμενα ειδικότερα στο διατακτικό, γενομένης δεκτής της αιτήσεως του ως βάσιμης κατ' ουσίαν. Τα δικαστικά έξοδα βαρύνουν τον καθού επειδή χάνει τη δίκη (άρθρο 176 ΚΠολΔ).

Παρατηρήσεις

Η υπ' αριθμόν 496/2000 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Λασιθίου ακολουθεί μία σειρά αποφάσεων¹ σε αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων οι οποίες

1. Σε χρονική σειρά οι προηγούμενες της σχολιαζόμενης αποφάσεις είναι οι ΜονΠρΑθ 9689/1999 (αφορούσε προστασία επωνυμίας και διακριτικού τίτλου), ΜονΠρΣύρου 637/1999 (αφορούσε προστασία ονόματος διαδικτύου με κατάληξη «.com»), ΜονΠρΑθ 1250/2000 (αφορούσε προστασία επωνυμίας). Στις 31/10/2000 δημοσιεύτηκε η υπ' αριθμόν 9485/2000 απόφαση του ΜονΠρΑθηνών που αφορά την ειδική περίπτωση προστασίας ονομάτων τα οποία επιφυλάσσονται υπέρ της Οργανωτικής Επιτροπής των αγώνων Αθήνα 2004 ΑΕ, με τον ν. 2598/1998.

αφορούν παράνομη χρήση «ηλεκτρονικής διεύθυνσης» ή χώρου ονομάτων στο διαδίκτυο όπως είναι η συνηθέστερη απόδοση του domain name στην ελληνική². Η απόφαση έρχεται να επιβεβαιώσει την δυνατότητα προστασίας του διακριτικού τίτλου, της επωνυμίας και της ηλεκτρονικής διεύθυνσης των συναλλασσομένων με βάση τις διατάξεις για τον αθέμιτο ανταγωνισμό, τις διατάξεις για την προστασία της προσωπικότητας και πιθανώς τις διατάξεις για την προστασία του δικαιώματος στο εμπορικό σήμα.

Ο χώρος ονομάτων στο διαδίκτυο είναι, από τεχνικής πλευράς, ένας τετραψήφιος αριθμός ο οποίος μετατρέπεται σε ένα συνδυασμό γραμμάτων του (λατινικού) αλφάβητου³. Χωρίς να μπαίνουμε σε μεγαλύτερες λεπτομέρειες σχετικά με τα επίπεδα του χώρου ονομάτων μας ενδιαφέρει κατ' αρχήν το πρώτο ή κύριο επίπεδο⁴ με βάση το οποίο διαχωρίζονται τα ονόματα σε εθνικά και διεθνή. Τα ελληνικά ονόματα στο διαδίκτυο έχουν την κατάληξη «.gr». Αρμόδια για την καταχώριση ελληνικών ονομάτων στο διαδίκτυο αρχή είναι η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ) και έχει τυπικά αναθέσει από τον Δεκέμβριο του 1997⁵ την διαχείριση της καταχώρισης στο Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας - Ινστιτούτο Πληροφορικής (ΙΤΕ - ΙΠ)⁶, το οποίο ως την ανάθεση αυτή ήταν ο φορέας διαχείρισης των ονομάτων διαδικτύου με κατάληξη «.gr» με εξουσιοδότηση του έως το 1998 φορέα διαχείρισης σε παγκόσμιο επίπεδο Internet Assigned Numbers Authority (IANA)⁷ οποίος εδρεύει στις Η.Π.Α.

2. *Ανθιμος Α.* «Εισαγωγή στην Προβληματική του Domain Name», ΔΕΕ 1999, 815. *Μαρίνος Μ-Θ*, Αθέμιτος «Ανταγωνισμός. Ηλεκτρονικές διευθύνσεις (domain name). Κίνδυνος συγχύσεως.», ΕΕμπΔ 2000 144. *Σχόλιο Β. Τουντόπουλου* επί της ΜονΠρΣύρου 637/1999, ΔΕΕ 1999, 1275. *Γεωργιάδη Γ.* «Η προστασία των διακριτικών γνωρισμάτων στο διαδίκτυο - Domain names», ΔΕΕ 1999, 1243.

3. Περιγραφή από *Τουντόπουλο*, π. 1277

4. Κατά την διατύπωση που συνήθως χρησιμοποιείται Top Level Domain Name (TLD), που αποτελεί την κατάληξη ενός εθνικού στην περίπτωση μας, ονόματος διαδικτύου. Τα διεθνή TLD αποτελούνται από .gou, .mil, .edu, .int, .com, .net και .org. Το μεσαίο τμήμα το ονόματος, αυτό που ακολουθεί τα ακρωνύμια <http://www>, και περιέχει τα ιδιαίτερα στοιχεία του φυσικού ή νομικού προσώπου, οργανισμού κτλ. χαρακτηρίζεται ως second level domain name. Στην Ελλάδα καταχωρούνται πλέον και διεθνή TLD που ακολουθούνται από το εθνικό «.gr».

5. Με την από 1.12.1997 απόφαση της, που μπορεί να βρεθεί ιστοσελίδα της ΕΕΤΤ: <http://www.eett.gr>

6. Περισσότερες πληροφορίες στις ιστοσελίδες του Ιδρύματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.gr>

7. Έως το 1998 οι ΗΠΑ διαχειρίζονταν τα ονόματα διαδικτύου μέσω της IANA και της

Η ηλεκτρονική διεύθυνση αποτελεί «πολύτιμο εισιτήριο εισόδου στο διαδίκτυο», ενός χώρου συναλλαγών και επικοινωνίας με εκρηκτική ανάπτυξη⁸. Η σημασία του χώρου ονομάτων είναι προφανής όχι μόνο για την ανάπτυξη εμπορικής δραστηριότητας αλλά και γενικότερα για την εκμετάλλευση των δυνατοτήτων που παρέχει το διαδίκτυο σε ομάδες χρηστών, ενώσεις επαγγελματιών, επιστημόνων κτλ. Η σημασία των ονομάτων διαδικτύου οδήγησε σε ανταγωνισμό για την απόκτηση των πλέον εμπορικά εκμεταλλεύσιμων ονομάτων, και σε αθέμιτες πρακτικές όπως η καταχώριση ονομάτων που αποτελούσαν την επωνυμία ή το εμπορικό σήμα άλλων δικαιούχων, με σκοπό την «πώληση» αυτών στους δικαιούχους⁹. Υπάρχει ήδη σημαντική νομολογία πάνω σε ζητήματα παράνομης οικειοποίησης διακριτικών γνωρισμάτων στον χώρο του διαδικτύου, κυρίως στις Η.Π.Α. αλλά και σε μεγάλες ευρωπαϊκές χώρες¹⁰. Προσπάθεια αντιμετώπισης της παράνομης οικειοποίησης ονομάτων στο διαδίκτυο γίνεται και από τα διεθνή όργανα διαχείρισης ονομάτων διαδικτύου στα πλαίσια της κατά βάση συμβατικής φύσης και οργάνωσης του διαδικτύου¹¹, τόσο με κανονιστικές όσο και με διαιτητικές παρεμβάσεις αλλά και από τον Παγκόσμιο Οργανισμό για τη Προστασία της Πνευματικής Ιδιοκτησίας¹².

Αμφισβητείται η νομική φύση του ονόματος διαδικτύου¹³. Έχοντας υπόψη τα δεδομένα σχετικά με την λειτουργία του ονόματος (αλλά και άλλων διακριτικών γνωρισμάτων) στο αστικό και εμπορικό δίκαιο, ο βασικός προβληματισμός σχετικά με την φύση του ονόματος διαδικτύου πηγάζει από το γεγονός ότι διακρίνει έναν συγκεκριμένο ηλεκτρονικό υπολογιστή και όχι ένα συγκεκριμένο πρόσωπο ή

NSI (Network Solutions Inc). Το 1998 η ευθύνη για την ονοματοδοσία μετετέθη στο Internet Corporation for Domain Names and Numbers (ICANN)

8. *Μαρίνος*, π. σ. 146

9. Στην Ελλάδα η μεταβίβαση ονομάτων διαδικτύου απαγορεύεται, σύμφωνα με την από 1.12.1997 Απόφαση της ΕΕΤΤ. Στην πράξη παραιτείται ο δικαιούχος του ονόματος διαδικτύου από το δικαίωμα του ώστε να μείνει ελεύθερο το όνομα διαδικτύου και να το κατοχυρώσει ο δικαιούχος του διακριτικού γνωρίσματος.

10. *Βλ. Ανθιμο*, π.

11. *Τουντόπουλος, Γωργιάδης* π. 1243 επ. Σχετικά με το διαδίκτυο, βλ. γενικά «Το δίκαιο του Internet (Νομική Αντιμετώπιση του Διαδικτύου)», *Ι. Καράκωστα*, ΝοΒ 1998, 1172.

12. <http://www.wipo.int.domains>, Final Report 30.4.1999. Και η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει δείξει ενδιαφέρον για την ονοματοδοσία στο διαδίκτυο, στα πλαίσια του γενικότερου ενδιαφέροντος της για την ρύθμιση του διαδικτύου. Προς το παρόν σχεδιάζεται ένας κώδικας δεοντολογίας. COM (2000) 202, 7.4.2000

13. Για μια γενική ενημέρωση και <http://www.eon.law.Harvard.edu/h2o/property/domain/main.html>.

επιχείρηση¹⁴. Η ιδιαιτερότητα αυτή συνδέεται με την τεχνική παράμετρο που αναφέρθηκε προηγουμένως, ότι δηλαδή τεχνικά τα ονόματα διαδικτύου είναι μία σειρά τεσσάρων αριθμών. Βέβαια, η τεχνική απεικόνιση και το μέσο μετάδοσης του μηνύματος (ονόματος) δεν θα έπρεπε να αποτελούν το κύριο πρόκριμα για την δικαική αντιμετώπιση και τον νομικό χαρακτηρισμό του. Ο νομικός χαρακτηρισμός βασίζεται σε κριτήρια κοινωνικά, δηλαδή σε κριτήρια συναλλαγών. Η επικοινωνιακή λειτουργία του ονόματος διαδικτύου είναι η βασική λειτουργία του. Με βάση αυτή την λειτουργία το όνομα διαδικτύου φαίνεται κατ' αρχήν να διακρίνει φυσικά πρόσωπα επιχειρήσεις στα πλαίσια των συναλλαγών και ως μέσο που διακρίνει και εξατομικεύει γίνεται αντιληπτό. Τα σοβαρότερα προβλήματα σχετικά με την ονοματοδοσία στο διαδίκτυο προκύπτουν εξάλλου όχι από τα τεχνικά χαρακτηριστικά του ίδιου του ονόματος αλλά από την φύση του διαδικτύου. Είναι ευχερές, για παράδειγμα, για τα σήματα να κατατάσσονται σε διάφορες κατηγορίες ενώ κάτι τέτοιο δεν είναι δυνατόν για τα ονόματα διαδικτύου. Μπορεί να θεωρηθεί ότι το όνομα διαδικτύου στην πράξη λειτουργεί κύρια ως δίοδος προς τις ιστοσελίδες του κατόχου ή εκείνες που συνδέονται με αυτές, οπότε η ταυτότητα του κατόχου, και η πλήρης περιγραφή του εμπεριέχεται στις ιστοσελίδες και όχι στην δίοδο πρόσβασης σε αυτές. Ο συλλογισμός αυτός δεν αναιρεί την λειτουργία του ονόματος διαδικτύου ως μέσου εξατομικεύσης, αλλά μπορεί να αποτελέσει την βάση για την διαμόρφωση της προστασίας των συναλλασσομένων στο διαδίκτυο με έμφαση στο περιεχόμενο των ιστοσελίδων όταν η εξατομικευτική λειτουργία του ονόματος διαδικτύου είναι ανεπαρκής, με την προσθήκη για παράδειγμα στην ιστοσελίδα διευκρινήσεων που αίρουν το ενδεχόμενο σύγχυσης σχετικά με τους κατόχους των ονομάτων.

Συμπερασματικά για το όνομα διαδικτύου ενδιαφέρει ο λεκτικός συνδυασμός «που επιτρέπει την σύνδεση ενός υπολογιστή με ένα πρόσωπο και την διαφοροποίηση ενός κατόχου ιστοσελίδας από τους υπόλοιπους...»¹⁵. Η εξατομικευτική αυτή λειτουργία του ονόματος διαδικτύου δεν αρκεί ίσως για την εξομοίωση του με την επωνυμία του νομικού προσώπου ή το όνομα του φυσικού προσώπου για παράδειγμα αλλά αντικατοπτρίζει σε μεγάλο βαθμό την αντίληψη στις συναλλαγές.

Η απονομή/καταχώριση ονομάτων με κατάληξη «.gr» στο διαδίκτυο, δηλαδή η διευθυνσιοδότηση των εθνικών ονομάτων παραχωρείται από τον διαχειριστή των ονομάτων σε διεθνές επίπεδο¹⁶. Το ΙΤΕ-ΙΠ ανέλαβε την διευθυνσιοδότηση για τα

14. Μαρίνος, π. 152

15. Τουντόπουλος, π. 1278.

16. Το ΙΑΝΑ ή το ICANN.

ονόματα διαδικτύου με κατάληξη «.gr». Η διευθυνσιοδότηση ως λειτουργία στον χώρο των τηλεπικοινωνιών έχει συνδεθεί με την αριθμοδότηση, δηλαδή την οργάνωση σε εθνικό επίπεδο της κατανομή των αριθμών τηλεφωνικών κλήσεων στους παρόχους υπηρεσιών τηλεφωνίας. Η σύνδεση της διευθυνσιοδότησης με την αριθμοδότηση η οποία συναντάται ως προηγούμενο στις περισσότερες χώρες έγινε για λόγους τόσο ιστορικούς – η μόνη αντίστοιχη της διευθυνσιοδότησης εμπειρία ήταν η αριθμοδότηση, όσο και για τεχνικούς λόγους – η ψηφιακή απεικόνιση των ονομάτων διαδικτύου αντιστοιχεί στην λειτουργία της αριθμοδότησης. Εξαιτίας της σύνδεσης αυτής, αρμόδια διοικητική αρχή για την διευθυνσιοδότηση θεωρήθηκε εν τοις πράγμασι η ΕΕΤΤ¹⁷ που ανέθεσε την διαχείριση των ονομάτων διαδικτύου στο ΙΤΕ-ΙΠ. Η διαχείριση της διευθυνσιοδότησης γίνεται σήμερα από το ΙΤΕ-ΙΠ στη βάση των κατευθυντήριων επιλογών που περιέχονται σε εκτενή απόφαση της ΕΕΤΤ η οποία παρά τις ελλείψεις της αποτελεί τολμηρή προσπάθεια ρύθμισης. Στο νομοσχέδιο για τις τηλεπικοινωνίες το οποίο κατετέθη στην Βουλή τον Οκτώβριο του 2000 προβλέπεται για πρώτη φορά ότι η ΕΕΤΤ είναι αρμόδια για την διευθυνσιοδότηση.

Γεγονός όμως είναι ότι η λειτουργία της διευθυνσιοδότησης δεν βασίζεται σε νομοθετική εξουσιοδότηση¹⁸, κάτι που καθιστά ασαφές το νομικό πλαίσιο της λειτουργίας αυτής και θέτει σε αμφιβολία την ισχύ των κατευθύνσεων της ΕΕΤΤ¹⁹. Η απουσία νομοθετικού πλαισίου και η ασάφεια σχετικά με την ανάθεση σε διοικητικές αρχές της εποπτείας της διευθυνσιοδότησης καθιστά αναπόφευκτη ίσως την

17. Τότε Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών, η ίδρυση της οποίας προβλέπονταν στον ν. 2075/1992 (ΦΕΚ Α', 129) και συνεστήθη το 1995, διεπόμενη πλέον από το ν. 2246/1994 (ΦΕΚ Α', 172). Πληροφορίες για την ΕΕΤΤ στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.eett.gr>

18. Η μοναδική μέχρι στιγμής πρόβλεψη σε ελληνικό νομοθετικό κείμενο σχετικά με την προστασία βρίσκεται στον ν. 2598/1998 (ΦΕΚ Α' 66) όπου σύμφωνα με το άρθρο 3 § 1 και 7 η προστασία κατά της διατάξεις του ν. 2239/94 περί σημάτων των μιας σειράς όρων όπως «Ολυμπιακός», «Ολυμπιάδα», η επωνυμία και ο διακριτικός τίτλος της εταιρείας «Οργανωτική Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων - Αθήνα 2004», επεκτείνεται εκτός από τα σήματα και στην χρήση αυτών στο Internet.

19. Ίσως τελικά το ΙΤΕ-ΙΠ να μην επιτελεί οιονεί διοικητική λειτουργία αλλά συνεχίζει να καταχωρεί ονόματα διαδικτύου με βάση την συμβατική του σχέση με το ΙΑΝΑ, και να έχει συμβατική σχέση με τους αιτούντες την καταχώριση ονομάτων και τους δικαιούχους ονομάτων διαδικτύου. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το ΙΤΕ-ΙΠ είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου αλλά ως ερευνητικό ινστιτούτο εποπτευόμενο από την Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι ανήκει στον δημόσιο τομέα και ασκεί νόμιμα διοικητικές λειτουργίες.

προσφυγή στην δικαιοσύνη για την προστασία των δικαιούχων επωνυμίας, σημάτων, διακριτικού τίτλου ή άλλων διακριτικών γνωρισμάτων οι οποίοι διαπιστώνουν ότι το όνομα στο οποίο έχουν δικαιώματα έχει καταχωρηθεί σε άλλον δικαιούχο ως όνομα διαδικτύου.

Η διευθυνησιμότητα βασίζεται στην αρχή της χρονικής προτεραιότητας, που αποτελεί αρχή του δικαίου των διακριτικών γνωρισμάτων. Είναι δυνατόν το καταχωρημένο όνομα διαδικτύου να εκφράζεται με την ίδια λεκτική διατύπωση και να δημιουργεί την ίδια ηχητική και οπτική εντύπωση με κατατεθειμένο σήμα οπότε τίθεται ζήτημα εφαρμογής των διατάξεων από τη νομοθεσία περί σημάτων και συγκεκριμένα των άρθρων 4, 18. παρ. 3, και 26 παρ. 1 του ν. 2239/1994. Για την προστασία του σήματος απαιτείται να προκαλεί το όνομα διαδικτύου σύγχυση στις συναλλαγές κάτι που δεν είναι πάντα εύκολο να αποδειχθεί, ιδίως εάν το όνομα διαδικτύου αφορά μη συναφή δραστηριότητα αλλά και διότι είναι συχνές οι παραλλαγές στην απεικόνιση ονομάτων διαδικτύου. Γίνεται γενικά δεκτό ότι η αναφορά στις συναλλαγές τόσο στο δίκαιο περί σημάτων όσο και σε εκείνο του ανταγωνισμού περιλαμβάνει και τον χώρο του διαδικτύου, δηλαδή ότι ο χώρος του διαδικτύου δεν αποτελεί ιδιαίτερο, ξεχωριστό χώρο συναλλαγών²⁰.

Εναλλακτικά, εάν με το καταχωρημένο όνομα διαδικτύου δεν παραβιάζεται το δικαίωμα σε σήμα αλλά στην επωνυμία²¹, σε διακριτικό τίτλο²² ή σε άλλο διακριτικό γνώρισμα²³ ο δικαιούχος μπορεί να βασιστεί για την προστασία του στις διατάξεις του δικαίου του ανταγωνισμού. Η επίκληση του άρθρου 13 του ν.146/14 επιβάλλει να αποδειχθεί ο κίνδυνος σύγχυσης από την χρήση του ονόματος διαδικτύου στις συναλλαγές κάτι που δεν είναι πάντα εύκολο στην πράξη. Με βάση το άρθρο 1 του ν.146/14 προστατεύεται ο δικαιούχος εάν η καταχώρηση ή η χρήση του καταχωρηθέντος ονόματος διαδικτύου έγινε με τον σκοπό του αθέμιτου ανταγωνισμού ανεξάρτητα εάν το όνομα διαδικτύου προκαλεί σύγχυση στις συναλλαγές.

Η προστασία από ονόματα διαδικτύου μπορεί να βασιστεί στις διατάξεις για την προστασία της προσωπικότητας στον ΑΚ (57 ΑΚ επ.) και ιδίως στην διάταξη για την προστασία του ονόματος (58 ΑΚ). Η προστασία τέλος μπορεί να βασιστεί στις διατάξεις του Αστικού Κώδικα για τις αδικοπραξίες.

Όπως και στις υπόλοιπες περιπτώσεις, το δικαστήριο στην σχολιαζόμενη από-

20. Εκτεταμένα σε *Γεωγιάδη*, π. 1244.

21. ΜονΠρΑθ 1250/2000 (βλ. σημ. 1).

22. ΜονΠρΑθ 9689/1999 (βλ. σημ. 1).

23. ΜονΠρΣύρου 637/1999 (βλ. σημ. 1).

φαση του μονομελούς πρωτοδικείου Λασιθίου παραμέρισε την αρχή της χρονικής προτεραιότητας στην καταχώριση ονομάτων διαδικτύου προς τον σκοπό της προστασίας νομικά ισχυρότερων διακριτικών γνωρισμάτων²⁴. Ορθότερο θα ήταν να ειπωθεί ότι το δικαστήριο εφάρμοσε την αρχή της χρονικής προτεραιότητας συνολικά στον χώρο των συναλλαγών χωρίς να απομονώνει το διαδίκτυο. Η απόφαση βασίζεται στο άρθρο 1 του ν. 146/1914 και δέχεται την αίτηση με το σκεπτικό ότι η χρήση (και προφανώς η καταχώριση) του επιδίκου ονόματος διαδικτύου αποτελεί σαφώς πράξη αθέμιτου ανταγωνισμού. Κρίνοντας από την αιτιολόγηση της απόφασης το κριτήριο της σύγκυσης του άρθρου 13 του ν. 146/1914 θα πληρούνταν και στην περίπτωση της σχολιαζόμενης απόφασης, αλλά ίσως το δικαστήριο θεώρησε ότι οι προβλέψεις του άρθρου αυτού δεν μπορούν να εφαρμοστούν στην περίπτωση επαγγελματικού αστικού σωματείου. Φαίνεται πάντως ότι το δικαστήριο πιθανώς θα παρείχε την ίδια προστασία στον δικαιούχο του ονόματος και με βάση την ειδική διάταξη για την προστασία του ονόματος ή τις διατάξεις για την προστασία της προσωπικότητας στον ΑΚ.

Και στην σχολιαζόμενη απόφαση όπως και στην 637/1999 του μονομελούς πρωτοδικείου Σύρου, απερρίφθη ο ισχυρισμός των καθ' ων ότι η κατάληξη «.gr». διαφοροποιεί το επίδικο διακριτικό γνώρισμα από εκεί του αιτούντος δικαιούχου.

Ενδιαφέρον, ειδικά για ζητήματα ονοματοδοσίας στο διαδίκτυο, παρουσιάζει η άποψη ότι το γεγονός «*ότι στην ηλεκτρονική διεύθυνση του καθού υπάρχουν τελείες ανάμεσα στα γράμματα του ακρωνυμίου, δεν επιτελεί διακριτική λειτουργία και δεν διαφοροποιεί στο ελάχιστο την εντύπωση του χρήστη ο οποίος πιστεύει ότι έχει εισαχθεί στην ηλεκτρονική σελίδα του αιτούντος σωματείου*». Όπως έχει τονιστεί, και μια μικρή διαφοροποίηση στο όνομα διαδικτύου, για παράδειγμα, μία παύλα ή μία τελεία, μπορεί να θεωρηθεί σημαντικό, ειδοποιόν διακριτικό γνώρισμα ειδικά ως προς τους χρήστες του διαδικτύου, οι οποίοι είναι συνηθισμένοι σε τέτοιου είδους διαφοροποιήσεις, οπότε και δεν είναι δυνατόν να επικαλεστεί κάποιος σύγκυση ή πράξεις που συνιστούν αθέμιτο ανταγωνισμό εάν η διαφοροποίηση του ονόματος διαδικτύου από το όνομα ή το σήμα για παράδειγμα άλλου δικαιούχου συνίσταται σε ένα τέτοιο έλασσον στοιχείο²⁵. Το Μονομελές Πρωτοδικείο Λασιθίου φαίνεται να απορρίπτει ένα τέτοιο σκεπτικό και αφενός θεωρεί τις συναλλαγές ως ενιαίο χώρο²⁶, χωρίς να διακρίνει δηλαδή το διαδίκτυο από άλ-

24. Τουντόπουλος, π. 1278.

25. Γεωργιάδης, π. 1245 επ.

26. Βλ. Γεωργιάδη, π.

λους χώρους συναλλαγών, αφετέρου δε, θεωρεί τον μέσο χρήστη του διαδικτύου ως αντίστοιχο του μέσου καταναλωτή.

Σημαντικό στοιχείο της σχολιαζόμενης απόφασης αποτελεί επίσης το γεγονός ότι δεν έγινε δεκτός ο ισχυρισμός του καθ' ου ότι τα γράμματα του ακρωνυμίου το οποίο είχε κατοχυρώσει ως όνομα διαδικτύου αντιπροσώπευαν άλλες λέξεις από την συντομογραφία του αιτούντος σωματείου. Σε εφαρμογή των αρχών της προστασίας διακριτικών γνωρισμάτων τα δικαστήρια έδωσαν έμφαση στην ηχητική και οπτική εντύπωση που μπορεί να προκαλέσει στον μέσο χρήστη/καταναλωτή το επίμαχο όνομα διαδικτύου. Η στάση αυτή του δικαστηρίου έχει ιδιαίτερη σημασία διότι είναι μάλλον συχνό το φαινόμενο της καταχώρισης ακρωνυμίων ως ονομάτων διαδικτύου τα οποία είναι ομόηχα με επωνυμίες, διακριτικούς τίτλους ή ονόματα διαδικτύου με κατάληξη «.com», με διαφορετική σημασία των γραμμάτων του ακρωνυμίου.

Το Δικαστήριο στην σχολιαζόμενη απόφαση προστάτευσε το δικαιούχο της επωνυμίας με βάση τις διατάξεις για τον αθέμιτο ανταγωνισμό και φαίνεται πως διαμορφώνεται νομολογία σύμφωνα με την οποία παρέχεται επαρκής προστασία στους δικαιούχους της επωνυμίας ή του σήματος σε περιπτώσεις ιδιοποίησης μέσω της καταχώρισης ονόματος στο διαδίκτυο επωνυμίας, σήματος ή άλλου διακριτικού γνωρίσματος. Αντίστοιχες είναι οι περισσότερες των περιπτώσεων αντισυναλλακτικής χρήσης του διαδικτύου. Γεγονός είναι ότι οι μέχρι στιγμής υποθέσεις δεν παρουσίαζαν ιδιαίτερη πολυπλοκότητα ως προς τα πραγματικά περιστατικά. Μένει εξάλλου να διαπιστωθεί πως θα μπορεί να δικαιωθεί τελικά ο δικαιούχος επωνυμίας κτλ., πως δηλαδή θα μπορέσει να κατοχυρώσει ο ίδιος την επωνυμία ως όνομα διαδικτύου, εφόσον η απόφαση ασφαλιστικών μέτρων παρέχει προσωρινή προστασία. Η απόφαση στην τακτική διαδικασία είναι δυνατό να καθυστερήσει επί μακρόν, την στιγμή που το διαδίκτυο αναπτύσσεται με εντυπωσιακούς ρυθμούς και οι ανταγωνιστές του δικαιούχου αποκτούν συγκριτικό πλεονέκτημα. Απαιτείται ειδική ρύθμιση για την ταχύτερη διευθέτηση αμφισβητήσεων επί ονομάτων διαδικτύου όπως διαφαίνεται από τις προσπάθειες σε διεθνές επίπεδο. Απαιτείται επίσης ιδιαίτερη μελέτη της φυσιογνωμίας των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων, διότι θα πρέπει για παράδειγμα να είναι διαφορετική η αντιμετώπιση των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται κυρίως ή αποκλειστικά μέσω διαδικτύου και για τις οποίες ο αποκλεισμός από το διαδίκτυο θα έχει ιδιαίτερα σοβαρές συνέπειες. Θα μπορούσαν εξάλλου να αποφευχθούν πιθανές αμφισβητήσεις ονομάτων με την επιβολή υποχρεώσεων όσον αφορά το περιεχόμενο των ιστοσελίδων, όπως, για παράδειγμα, ότι δεν αφορούν την πιθανώς θιγόμενη δραστηριότητα.

Συμπερασματικά, το διαδίκτυο είναι ένας χώρος συναλλαγών στον οποίο η δι-

καική ρύθμιση χρειάζεται να προσαρμοστεί αποτελεσματικότερα. Η συζήτηση του θέματος της ονοματοδοσία και του διαδικτύου γενικότερα σε διεθνές επίπεδο μπορεί να παρέχει χρήσιμες κατευθύνσεις. Οι ισχύουσες διατάξεις για την προστασία του ανταγωνισμού, την προστασία του σήματος και της προσωπικότητας παρέχουν προς το παρόν προστασία στους δικαιούχους η οποία όμως ίσως να μη ανταποκρίνεται επαρκώς στις ιδιαιτερότητες του διαδικτύου λόγω κυρίως της ταχύτητας με την οποία αναπτύσσεται και της ανεπάρκειας των προβλέψεων για την διαχείριση της ονοματοδοσίας από τους αρμόδιους φορείς.

Θεμιστοκλής Μερσίνης

Δρ Ν.-Δικηγόρος, Ειδικός επιστήμονας
στη βαθμίδα του Λέκτορα στη Νομική ΔΠΘ